

Tárgytematika / Course Description

Kárpát-medencei történelmi emlékek megtekintése

AKNB_BHTM062

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Varga Balázs

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Aláírás megszerzése

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A hallgatók a félév folyamán megismerhetik korszakonként a Kárpát-medence és a magyarság kultúrájának legjelentősebb gyökereit, régészeti leleteit és történelmi emlékezeti helyeit. Kiemelt figyelmet fordítunk Magyarország történelmi és jelenkori borvidékeinek bemutatására, megismerésére.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. A projektoktatás, a történelemtanítás fontos terepe: a kirándulás
2. Lakhelyem történelmi emlékhelyei
3. A képzőhelyem történelmi emlékei
4. Az őskor magyar kárpát-medencei emlékhelyei: Vérteszőlős, Szeleta-barlang, Suba-lyuk stb.
5. A római kor magyar emlékhelyei: Scarbantia, Savaria, Gorsium, Aquicum
6. A hunok, a germánok, az avarok és a Karoling-kor magyar emlékhelyei: Pécs-Üszögpusztá, Bátaszék, Sopron, Kunágota, Szentendre, Zalavár stb.
7. A honfoglalás és Árpád-kor történelmi emlékhelyei: Ópusztaszer, Esztergom, Muhi, Pannonhalma, váraink stb.
8. A vegyesházi királyok történelmi emlékhelyei: Körmöcbánya, Visegrád, Buda, Pozsony, Kolozsvár stb.
9. A protestáns és katolikus reform történelmi emlékhelyei: Brassó, Debrecen, Torda, Tarcal, Eszterháza stb.
10. Az oszmánok időszakának történelmi emlékhelyei: Mohács, Pécs, Eger, váraink stb.
11. A 18–19. század meghatározó eseményeinek történelmi emlékhelyei: Pákozd, Isaszeg, Zalatna, Kézdivásárhely, Budapest, Keszthely, Nagycenk, Gödöllő, Nagyvárad stb.
12. A 20. század első felének történelmi emlékhelyei: Budapest, Kőszeg, Sopron stb.
13. A 20. század második felének történelmi emlékhelyei: Budapest, Mosonmagyaróvár, Dunapentele stb.
14. A Kárpát-medence történelmi és jelenkori borvidékei

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: órákon való részvétel a TVSZ szerint, egy előadás prezentálása

Vizsgára bocsátás feltétele: -

A félév folyamán minden hallgatónak kiselőadás formájában ismertetnie kell az általa választott szemináriumi témát. (Nem felolvasásról, kiselőadásról van szó!) Az előadó ismerje a téma szakirodalmát, az esetleges vitás kérdéseket.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

Katona András – Sallai József: A történelem tanítása. Tantárgy-pedagógiai összefoglaló. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002.

Kövecsesné Gősi Viktória: A környezeti nevelés gyakorlata az erdei iskolában. Győr, Hazánk Könyvkiadó, 2015.

Ajánlott irodalom:

Balázs Géza: Pálinka, a hungarikum. Bp., Állami Nyomda, 2004.

Bárány István: A magyar bor – borok, borvidékek, borászok. Bp., Corvina, 2004.

Bede Béla: Magyar borvidékek – 145 kiemelt borászattal. Bp., Corvina, 2013.

Benyák Zoltán – Dékány Tibor: Magyar borok és borvidékek. Bp., Corvina, 2003.

Dienes István: A honfoglaló magyarok. Bp., Corvina, 1978.

Engel Pál – Kristó Gyula – Kubinyi András: Magyarország története 1301–1526. Bp., Osiris, 2005.

Erdősi Péter – Sonkoly Gábor (szerk.): A kulturális örökség. Bp., L'Harmattan – Atelier, 2004.

Fucskár József Attila – Fucskár Ágnes: Hungarikumok könyve. Bp., Alexandra, 2017.

Gergely András (szerk.): Magyarország története a 19. században. Bp., Osiris, 2005.

Győrffy György: Krónikáink és a magyar őstörténet Régi kérdések – új válaszok. Bp., Balassi, 1993.

Husz Mária: Hét fejezet a kulturális örökségturizmusról. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar, 2007.

Illés Andrea: Magyarország világörökségei. Bp., Scolar, 2017.

Katus László: A Kétfejű Sas Karmában – Magyarország története 1686–1825. Bp., Gulliver Lap- és Könyvkiadó, 2015.

Kristó Gyula: Magyarország története (895–1301). Bp., Osiris, 1998.

László Gyula: A honfoglaló magyar nép élete. Bp., Püski 1997.

Magyar borok – bortörténelem. Rubicon, 2003. 1-2. szám

Magyar értéktár: Hungarikumok gyűjteménye. <http://www.hungarikum.hu/>

Mócsy András – Fitz Jenő (szerk.): Pannónia régészeti kézikönyve. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1990.

Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Bp., Osiris, 2005.

Róna-Tas András: Kis magyar őstörténet. Bp., Balassi, 2007.

Sonkoly Gábor: A kulturális örökség fogalmának értelmezési és alkalmazási szintjei. In: Regio, 2000. 4. szám, 45-66. <http://epa.oszk.hu/00000/00036/00038/pdf/03.pdf>

Sonkoly Gábor: Nemzeti örökség – világörökség. A kulturálisörökség-paradigma. In: Czoch Gábor – Klement Judit – Sonkoly Gábor (szerk.): Tanulmányok Granasztói György tiszteletére. Bp., Atelier, 2008. 247-255.

Vágó Ádám: A Kárpát-medence ősi kincsei. Budapest, Kossuth Kiadó, 2015.

www.vilagoroksegek.hu